ច្បាប់

ស្តីពី

កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

ព្រះរាជក្រម

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន

រាជហរិវង្ស ឧបតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម

ធម្មិកមហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ

ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

****

- បានឃើញ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១០៩៤/៨៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០៤/នស/៩៤ចុះថ្ងៃទី១០ ខែ សីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំទឹកដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១១ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែ កុម្ភះ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១២ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កុម្ភះ ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការបង្កើតអាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមនីយដ្ឋាន និង រៀបចំតំបន់អង្គរ ហៅថា" **អប្សរា**"
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០០១/នស/ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការកំណត់និង ការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងតំបន់សៀមរៀបអង្គរ
- បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈដែលរដ្ឋសភាបានអនុមត័កាលពីថ្ងៃទី២៥ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៥
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ រៀបចំទឹកដីនគររូបនីយកម្មនិង សំណង់

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុមត័នាសម័យប្រជុំលើកទី៥នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

ជំពូកទី ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅថែរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិនិងសម្បត្តិវប្បធម៌ទូទៅ ប្រឆាំងនឹងការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការប្រែក្លាយ ការប្តូររូបរាង ការជីករុករក ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ការនាំចេញ និងការនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ។

មាត្រា ២.-

បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិគឺជាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងឬក៏បានរកឃើញនៅក្នុងទឹកដីនៃមាតុភូមិ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនៈនិងអចលនៈ ទោះជាកម្មសិទ្ធិសាធារណៈក្តី ឬក៏ជាឯកជនក្តីហើយកិច្ចការពារនេះគឺជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយពីច្បាប់នេះ ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលជាចំណែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា ៤.-

តាមន័យនៃច្បាប់នេះ សម្បត្តិវប្បធម៌គឺរាល់ស្នាដៃរបស់មនុស្សនិងរាល់ផលិតផលរបស់ធម្មជាតិ ដែលមានចរិតវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីដំណាក់កាលនៃការវិវត្តន៍របស់អារ្យធម៌ឬរបស់ធម្មជាតិ ហើយដែលកិច្ចការពារសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ បំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ២

បទបញ្ញត្តិពិសេស

ផ្នែកទី ១

ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិ

មាត្រា ៥.-

ការលើកគោលនយោបាយទូទៅ ក្នុងវិស័យសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិជាពិសេសដើម្បីការពារ ថែរក្សានិងលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ គឺជាភារកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ (ក.ជ.វ.ជ) ដែលមានក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិ ។

ដោយឡែកនៅតំបន់សៀមរាបអង្គរ ការការពារថែរក្សានិងលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិត្រូវប្រគល់អោយអាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមណីយដ្ឋាននិងរៀបចំតំបន់អង្គរហៅថាអាជ្ញាធរអប្សរា ។

ការសម្របសម្រួលភារកិច្ចរវាងក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈនិងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី ២

រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារ

មាត្រា ៦.-

រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពាររួមមាន :

-ឧទ្យានដែលមានបុរាណវត្ថុឬរមណីយដ្ឋានដទៃទៀតដែលមានអត្ថប្រយោជន៍សំរាប់បុរាណវិទ្យា នរវិទ្យាឬប្រវត្តិវិទ្យាអាចធ្វើការកំណត់ព្រំដែនបាន ។

-ព្រំដែននៃបរិវេណរមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារ ត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យតាមសំណើរបស់ ក.ជ.វ.ជ ។

ជំពូកទី ៣
បញ្ជីសារពើភណ្ឌ

មាត្រា ៧.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌ គឺជាការកត់ត្រាបញ្ចូលនូវសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈឬឯកជន ដែលមានសារៈសំខាន់ខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ទោះជាសម្បត្តិទាំងនោះមិនត្រូវឱ្យចាត់ថ្នាក់ជាប្រញាប់ក៏ដោយ ។

មាត្រា ៨.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌនេះ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្តីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៥ ។

មាត្រា ៩.-

ក្រោយពីបានចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌរួចហើយ ចាំបាច់ត្រូវឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមួយខែមុននឹងខ្លួនធ្វើសកម្មភាពណាមួយក្នុងបំណងនឹងលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ផ្លាស់ប្តូរទី តាំង បំផ្លាញចោល ប្រែក្លាយផ្លាស់ប្តូររូបរាង ជួសជុលឬធ្វើការស្តាបនាឡើងវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចប្រឆាំងនឹងសកម្មភាពខាងលើបែបនេះបាន លុះត្រាតែបានចាត់វិធានការសមស្របតាមនីតិក្រមចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ១០.-

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌត្រូវទុកជាមោឃៈបើសិនជាមិនបានបញ្ជូនបន្ថែមនូវសំណើសុំបញ្ចូលចំណាត់ថ្នាក់ជាសម្បត្តិវប្បធម៌ក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ ចាប់តាំងពីពេលដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះមក ។

ផ្នែកទី ៤
ចំណាត់ថ្នាក់

មាត្រា ១១.-

ចំណាត់ថ្នាក់គឺការកត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈឬឯកជនទាំងឡាយដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ហើយកិច្ចការពារនោះគឺដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ។

មាត្រា ១២.-

សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលជាអ្នកជូនដំណឹងឱ្យបានត្រឹមត្រូវជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬអ្នកកាន់កាប់ ។

មាត្រា ១៣.-

បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សររួចមក បើសិនជាគ្មានសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលដប់ពីរខែ សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់នឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ។

មាត្រា ១៤.-

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្តីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់បានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរបស់អាជ្ញាធរនោះ ។

មាត្រា ១៥.-

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិឬម្ចាស់កាន់កាប់ ក្នុងករណីជាចាំបាច់ ត្រូវជូនដំណឹងទៅមន្ទីររក្សាអចលវត្ថុ (មន្ទីរទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងបញ្ជីអចលនវត្ថុ)។

មាត្រា ១៦.-

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិមិនយល់ព្រម ចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នៅតែត្រូវធ្វើជាដដែល ។

មាត្រា ១៧.-

ការបង់ខាតដែលបណ្តាលមកពីចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នេះ អាចត្រូវទូទាត់ជាប្រាក់បំណាច់ឱ្យដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

ពាក្យសុំទារប្រាក់បំណាច់ត្រូវដាក់មកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរយៈពេលបីខែគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ស្តីពីសេចក្តីសំរេចនៃចំណាត់ថ្នាក់នេះ ។

ចំនួនប្រាក់បំណាច់ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

ការតវ៉ាចំពោះសេចក្តីសំរេចស្តីពីគោលការណ៍ឬពីចំនួនប្រាក់បំណាច់ អាចនឹងធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១៨.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចធ្វើតារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយជារៀងរាល់ដំណាច់ឆ្នាំ ។

តារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ចាត់ថ្នាក់នេះត្រូវធ្វើតាមខេត្តនីមួយៗ ហើយត្រូវចុះក្នុងរាជកិច្ច ។

ប្រការដែលត្រូវចុះមានជាអាទិ៍ :

-ប្រភេទនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់

-ទីកន្លែងដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នោះស្ថិតនៅ

-គោត្តនាមនិងនាមរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ

-កាលបរិច្ឆេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា ១៩.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ មិនអាចកែប្រែបានឡើយ ។

មាត្រា ២០.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋឬរបស់នីតិបុគ្គលសាធារណៈមិនអាចលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបានឡើយ ។

មាត្រា ២១.-

ជនណាក៏ដោយដែលលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬត្រូវបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ត្រូវតែ :

-ជូនដំណឹងជាមុនដល់អ្នកទទួល អំពីស្ថានភាពរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌ ។

-ជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីចេញប័ណ្ណលក់ឬផ្ទេរ ដោយបញ្ជាក់ពីគោត្តនាម នាមនិងទីលំនៅនៃអ្នកទទួល ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឬផ្ទេរនោះ។ បើផ្ទុយពីបទបញ្ញត្តិខាងលើនេះ ការលក់ឬផ្ទេរនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា ២២.-

ការលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិនូវសម្ភារៈឬបំណែកផ្សេងៗ ដែលផ្តាច់ចេញដោយខុសច្បាប់ពីសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ក៏ដូចជារាល់អំពើណាដែលនាំឱ្យមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬកាន់កាប់សម្ភារៈឬផ្នែកណាមួយនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ទៅឱ្យអ្នកដទៃ ត្រូវទុកជាមោឃៈនិងអសារឥតការ ។

អ្នកដទៃនោះត្រូវរួមទទួលខុសត្រូវជាមួយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិក្នុងការរៀបដាក់កន្លែងដើមវិញនូវសម្ភារៈឬបំណែកដែលខ្លួនបានទទួល ។ ជននោះគ្មានសិទ្ធិទឹងទាមទារជំងឺចិត្តពីរដ្ឋឡើយ ។

មាត្រា ២៣.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ពុំអាចត្រូវទទួលការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែង ការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការធ្វើអោយខូចខាត ការប្រែរូបរាង ការទទួល ការជួសជុលឬស្ថាបនាឡើងវិញ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកកំណត់ល័ក្ខខ័ណ្ឌនិងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តការងារនោះឡើយ ។

មាត្រា ២៤.-

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដែលដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីកែប្រែ ជួសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ត្រូវដាក់គំរោងប្លង់ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗទៀតជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពិនិត្យនិងសំរេច ។

មាត្រា ២៥.-

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវធានាដល់ការការពារសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ។

ចំណាយទាំងឡាយលើការជួសជុលឬថែទាំសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ គឺជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចនឹងចេញសងជាភាគខ្លះ ។ ចំពោះចំណាយទាំងស្រុងជាសមត្ថកិច្ចរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា ២៦.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាអ្នកត្រួតពិនិត្យនូវការងារជាបន្ទាន់ក្នុងការជួសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយនិងទុកឱ្យគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសំរេច ។

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ខាងលើ មិនអាចប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទាំងនោះបានឡើយ ។

មាត្រា ២៧.-

អានុភាពនៃការចាត់ថ្នាក់នឹងចាប់មានប្រសិទ្ធិភាព ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្តីអំពីសំណើសុំចាត់ថ្នាក់ ។

អានុភាពនោះនៅតែមានតំលៃជានិច្ច ទោះបីសម្បត្តិវប្បធម៌នោះត្រូវប្តូរកម្មសិទ្ធិក៏ដោយ ។

ផ្នែកទី ៥
សិទ្ធិទិញបានមុនគេនិងសិទ្ធិដកហូតកម្មសិទ្ធិ

មាត្រា ២៨.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិទិញបានមុនគេលើរាល់ការលក់ឬរសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌរួចហើយ កំពុងស្នើចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ។

ជនណាដែលមានបំណងនឹងលក់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះ ត្រូវតែជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីការលក់នេះក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃជាមុន ។

មាត្រា ២៩.-

ក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ គិតចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលដំណឹងដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២៨ កថាខ័ណ្ឌទី ២ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់បញ្ជាក់ជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ អំពីការសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួនដើម្បីទិញយកឬមិនទិញយកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលស្នើលក់តាមល័ក្ខខ័ណ្ឌនិងតាមថ្លៃកំណត់ ។

ការខកខានមិនបានឆ្លើយតបដោយហួសរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ដូចបានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌខាងលើនេះ គឺមានន័យថាជាការបោះបង់មិនអនុវត្តសិទ្ធិទិញបានមុនគេ ។

មាត្រា ៣០.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតកម្មសិទ្ធិអចលនសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌដែលត្រូវបានបំរុងឱ្យធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឬបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់រួចហើយ អាចត្រូវបានដកហូតកម្មសិទ្ធិតាមបែបបទដែលចែងដោយច្បាប់ស្តីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ផ្នែកទី ៦
ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ

មាត្រា ៣១.-

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុផ្សេងៗ អាចអនុញ្ញាតបានក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះក្រោយពីមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។ បែបបទនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣២.-

លិខិតអនុញ្ញាតនេះត្រូវចុះជាអាទិ៍ : គោត្តនាម នាម លំនៅឋានពាណិជ្ជករ សមត្ថភាពឯកទេសព្រមទាំងប្រភេទបុរាណវត្ថុនិងមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីទីកន្លែងដែលខ្លួនរកបំណងប្រកបអាជីវកម្មនេះ ។ លិខិតអនុញ្ញាតនេះផ្តល់ជូនសំរាប់រយៈពេល ១ឆ្នាំ ព្រមទាំងអាចបន្ត១ឆ្នាំម្តងៗ ហើយពុំអាចបង្វែរទៅឱ្យ ជនផ្សេងបានឡើយ ។

មាត្រា ៣៣.-

រាល់ពាណិជ្ជករដែលមានច្បាប់អនុញ្ញាត ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

ក-បិទសេចក្តីប្រកាសបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើពាណិជ្ជកម្មបុរាណវត្ថុ នៅត្រង់ទ្វារចូលនៃអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួន ។

ខ-មិនត្រូវដាក់បុរាណវត្ថុមួយសំរាប់លក់នៅក្រៅអាគារ ដែលខ្លួនបានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យប្រកបអាជីវកម្ម ។

គ-ចុះជាប្រចាំក្នុងបញ្ជីកត់ត្រាជាលំអិតនូវបុរាណវត្ថុដែលខ្លួនមាននិងសកម្មភាពលក់ចេញ និងទិញចូលរាល់ថ្ងៃ ។

ឃ-ត្រូវបង្ហាញដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនូវសៀវភៅបញ្ជីខាងលើនេះ រាល់ពេលណាដែលភ្នាក់ងារទាំងនោះទាមទារពិនិត្យ ។

ង-ត្រូវបិទបញ្ញត្តិគ្រប់ប្រការស្តីពីការនាំចេញបុរាណវត្ថុ នៅនឹងអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួនត្រង់កន្លែងដែលងាយមើលឃើញ ។

ច-បង្ហាញបុរាណវត្ថុទាំងអស់ដែលខ្លួនមានចំពោះភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យតាមសំណូមពររបស់ភ្នាក់ងារ ។

ឆ-ផ្តល់ទៅភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនូវរូបថតបុរាណវត្ថុទាំងឡាយណាក៏ដោយដែលខ្លួនមានឬអនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារនោះ ថតរូបណាមួយដែលគេចង់បាន ។

ជ-បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងពេលធ្វើអធិការកិច្ច ។

ឈ-ជូនពត៌មានដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងករណីដែលមានការប្តូរទីកន្លែងលក់ដូររបស់ខ្លួន។

មាត្រា ៣៤.-

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅក្នុងអាគារលក់ដូរ ហើយធ្វើការត្រួតពិនិត្យកត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមាននៅក្នុងអាគារលក់ទាំងនោះនិងផ្ទៀងផ្ទាត់បញ្ជីនៅគ្រប់ពេលដែលអធិការដ្ឋានយល់ឃើញថាជាការគួរនឹងធ្វើអធិការកិច្ច ។

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅធ្វើការត្រួតពិនិត្យក្នុងលំនៅឋានរបស់ពាណិជ្ជករ បើសិនជាលំនៅឋាននោះត្រូវប្រើធ្វើជាឃ្លាំងឬអាគារលក់ ស្របទៅតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីអនុញ្ញាតដែលចេញអោយពាណិជ្ជករនោះ ។

មាត្រា ៣៥.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ ពេលដែលពិនិត្យឃើញម្ចាស់ដែលមានការអនុញ្ញាតនោះធ្វេសប្រហែសឬរំលោភទៅលើកាតព្វកិច្ចណាមួយ ឬដោយសារតែអ្នកនោះបានទទួលការផ្តន្ទាទោសពីតុលាការមានសមត្ថកិច្ចដោយហេតុថា ខ្លួនបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៣៦.-

នៅពេលដែលលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវបានដកហូត ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៥នោះពាណិជ្ជករលែងមានសិទ្ធិទិញបុរាណវត្ថុទៀតហើយ ។

ពាណិជ្ជករនោះនឹងត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យលក់បុរាណវត្ថុដែលខ្លួនកំពុងកាន់កាប់នៅឡើយក្នុងរយៈពេលមួយមិនលើសពី ៦ខែ ។

ជំពូកទី ៧

ការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ

មាត្រា ៣៧.-

នៅពេលកំពុងដំណើរការងារផ្សេងៗឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ហើយបានជួបប្រទះសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចជាប្រាសាទបាក់បែក វត្តបុរាណ សំណល់ផ្ទះសំបែងបុរាណ ទីបញ្ចុះសពបុរាណ សិលាចារឹកឬសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទាក់ទងដល់បុរេប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាណីភូតវិទ្យា ឬក៏សាខាដទៃទៀតនៃវិទ្យាសាស្ត្រដែលសិក្សាពីអតីតកាលឬមនុស្សសាស្ត្រ អ្នកដែលបានប្រទះឃើញសម្បត្តិទាំងនេះនិងម្ចាស់អចលនវត្ថុ ត្រូវតែបញ្ឈប់ការងារឬសកម្មភាពនោះ រួចរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនភ្នាក់ងារនគរបាលក្នុងតំបន់ ។ ភ្នាក់ងារនគរបាលនោះត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍នេះយ៉ាងប្រញាប់ជូនទៅអភិបាលខេត្ត ក្រុង ។ អភិបាលខេត្ត ក្រុង ត្រូវជូនពត៌មាននេះដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចាត់វិធានការចាំបាច់ដើម្បីធានាសង្គ្រោះសម្បត្តិវប្បធម៌និងរមណីយដ្ឋានវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា ៣៨.-

ក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃទទួលសេចក្ដីរាយការណ៍ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៣៧ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរស្ដីពីការផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្ននូវការងារជួលជុលឬសាងសង់និងស្ដីពីវិធានការសង្គ្រោះដែលត្រូវអនុវត្ត ។

បើក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមិនបានធ្វើកំណត់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជូនជាពត៌មានទៅម្ចាស់អចលនវត្ថុទេនោះ ការផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្នត្រូវទុកជាអាសាបង់។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវសំរេចជាស្ថាពរនូវវិធានការចំពោះការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ។

មាត្រា៣៩.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនវត្ថុដែលប្រទះឃើញដោយចៃដន្យត្រូវចាត់ទុកជាសម្បត្តិសាធារណៈ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវផ្ដល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តដល់អ្នកប្រទះឃើញ ដោយចៃដន្យដោយកំណត់តាមការស្រុះស្រួលគ្នាឬតាមការវាយតំលៃរបស់អ្នកជំនាញ ក្នុងរយៈពេលបីសប្ដាហ៍ក្រោយពីបានរកឃើញ។

ជំពូកទី ៨

ការជីករុករកវត្ថុបុរាណ

មាត្រា ៤០.-

គ្មានជនណាមួយអាចធ្វើការជីករុករកឬធ្វើការវាស់ស្ទង់លើដីឬក្រោមដី ក្នុងគោលបំណងស្រាវជ្រាវរកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការសិក្សាខាងបុរេប្រវត្តិវិទ្យា ប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាណីភូតវិទ្យាឬសាខានៃវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗ ដែលសិក្សាពីអតីតកាលឬទាក់ទងដល់មនុស្សសាស្ត្រដោយមិនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតិជាមុនពីសមត្ថកិច្ចឡើយ។

មាត្រា ៤១.-

មានតែស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលមានជំនាញ មានបទពិសោធន៍និងមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ហើយដែលត្រូវបានអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលស្គាល់ទេ ទើបអាចអនុញ្ញាតិឱ្យធ្វើការរុករកវត្ថុបុរាណបាន។

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេសដែលបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករក ត្រូវតែសហការជាមួយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រជាតិ ក្នុងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ៤២.-

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលទទួលបានច្បាប់អនុញ្ញាតអោយធ្វើការជីករុករក ត្រូវតែ :

ក-កត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលរកឃើញនៅក្នុងបញ្ជីពិសេសមួយ ហើយត្រូវប្រគល់ជូនដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៅពេលបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ខ-ការពារទីលានជីករុករកបុរាណវត្ថុនិងសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលរកឃើញ ព្រមទាំងចាត់វិធានការចាំបាច់គ្រប់បែបយ៉ាងដើម្បីថែរក្សានិងការពារ ។

គ-ជូនពត៌មានឱ្យទៀងទាត់ដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្តីពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃប្រតិបត្តិការជីករុករកវត្ថុបុរាណ ។

ឃ-ធ្វើរបាយការណ៍សង្ខេបរួមទាំងសៀវភៅរូបថតសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងអស់ដែលបានរកឃើញនៅពេលបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ង-ធ្វើរបាយការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រមួយលំអិតស្តីពីលទ្ធផលជីករុករកក្នុងកំណត់មួយមិនហួសពីមួយឆ្នាំ គិតចាប់តាំងពីការបញ្ចប់ដំណាក់កាលជីករុករកនីមួយៗ ។

ច-អនុញ្ញាតឱ្យភ្នាក់ងារនៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យមើលការជីករុករកសម្បត្តិវប្បធម៌រាល់តំរូវការរបស់អាជ្ញាធរនោះ ព្រមទាំងពិនិត្យបញ្ជីពិសេសដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ " ក " ។

ឆ-អនុញ្ញាតឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃទៀតចូលធ្វើការស្រាវជ្រាវ ក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលពួកអ្នកស្រាវជ្រាវទាំងនោះសុខចិត្តគោរពសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិរបស់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រនោះ ។

ជ-ជួយអប់រំបណ្តុះបណ្តាលអ្នកបច្ចេកទេស វិទ្យាសាស្ត្រនៅក្នុងស្រុក ។

ឈ-បោះពុម្ពផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រស្តីពីការជីករុករកវត្ថុបុរាណដែលធ្វើក្នុងកំឡុងពេលប្រាំឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់នៃការងារ ។

មាត្រា ៤៣.-

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករកបុរាណវត្ថុ មានសិទ្ធិ

ក-ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រ ចំពោះវត្ថុដែលបានរកឃើញ ។

ខ-ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលខ្លួនអាចបានទទួលក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៤ កថាខ័ណ្ឌទី ២ ។

គ-ទទួលអាទិភាពក្នុងការផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រនៃការជីករុករកក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលលទ្ធផលនោះ ត្រូវផ្សាយក្នុងរយៈពេលដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ ចំណុច " ឈ " ។

មាត្រា ៤៤.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងចលនវត្ថុនិងអចលនវត្ថុ ដែលបានរកឃើញដោយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រគឺជាសម្បត្តិសាធារណៈ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចជូនដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រនេះបាននូវវត្ថុបុរាណមួយដែលដូចគ្នាទាំងស្រុងនិងវត្ថុដែលមានរូចហើយ ព្រមទាំងវត្ថុណាដែលមិនមែនជាវត្ថុចាំបាច់ដោយហេតុថា មានរក្សាទុករួចហើយនូវវត្ថុដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាបេះបិទនឹងវត្ថុដែលរកឃើញនោះ ទាំងខាងប្រភេទរចនាបទ វត្ថុធាតុ របៀបផលិត ក៏ដូចជាមានតំលៃខាងវិទ្យាសាស្ត្រឬសិល្បៈ។ ការផ្តល់ជូននេះអាចធ្វើបានតែក្នុងល័ក្ខខ័ណ្ឌដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នេះត្រូវបានយកមកតម្កល់ទុកក្នុងស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេសសំរាប់សាធារណជន ។

មាត្រា ៤៥.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចធានារ៉ាប់រងត្រួតពិនិត្យការជីករុករកនិងជួយចាត់វិធានការចាំបាច់ដើម្បីការពារបរិវេណការដ្ឋាននោះ ។

មាត្រា ៤៦.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាចអនុញ្ញាតអោយធ្វើការជីករុករកទៅលើដីជាកម្មសិទ្ធិឯកជនបន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹងជាមុនដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

អ្នកជីករុករកត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទីកដីដែលនឹងជីករុករកនោះ ហើយលុះត្រាតែបានទទួលការស្រុះស្រួលពីភាគីទាំងអស់ ទើបអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការងាររបស់ខ្លួនបាន ។

អ្នកជីករុករកបុរាណវត្ថុត្រូវធ្វើការងារនោះក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំ ហើយនឹងអាចបន្តទៅទៀតបាន ក្រោយរយៈពេលពីរឆ្នាំនេះ ។

មាត្រា ៤៧.~

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦ មានសិទ្ធិនឹងកាន់កាប់ដីឡើងវិញ និងទទួលបាននូវប្រាក់បំណាច់ចំពោះការខកខានពុំបានស្នាក់អាស្រ័យនៅប្រកបមុខរបរនិងចំពោះការបង់ខាត ឬខូចខាតផ្សេងៗទៀតដោយថាហេតុ ។

មាត្រា៤៨.~

ក្នុងករណីដែលប្រទះឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ជាអចលនវត្ថុ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចប្រើសិទ្ធិដកហូតស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិ ដោយយោងទៅលើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ។

មាត្រា ៤៩.~

ក្នុងករណីដែលអ្នកមានច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករកបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចណាមួយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤២ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចសំរេចដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាតឬនិងសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រនោះមកវិញបាន ។

ការជីករុករកត្រូវផ្អាកសកម្មភាពភ្លាម គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរស្តីពីការដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាតមកវិញ ។

មាត្រា ៥០.~

នៅពេលដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករកត្រូវបានដកហូតមកវិញហើយ អ្នកបានច្បាប់អនុញ្ញាតនោះមិនអាចទាមទារថ្លៃសងជំងឺចិត្តណាមួយ បណ្តាលមកពីការបញ្ឈប់ការរុករកឬសោហ៊ុយដែលខ្លួនបានចំណាយនោះឡើយ ។

ជំពូកទី ៩

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ៥១.~

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយទៅក្រៅដែនដីកម្ពុជាត្រូវហាមឃាត់បើសិនជាគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណពិសេសដើម្បីនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទេនោះ ។

មាត្រា ៥២.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកសុំនាំចេញ បានបំពេញទំរង់បែបបទជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់សព្វគ្រប់ហើយ ។

មាត្រា ៥៣.-

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវបង់ពន្ធនិងអាករផ្សេងៗ ។

ការកំរិតប្រាក់ពន្ធនិងអាករលើសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

មាត្រា ៥៤.-

មុននឹងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញណាមួយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធានាអោយបានច្បាស់ថា :

ក-ការនាំចេញនឹងមិនបណ្តាលឱ្យខូចខាតខ្សោយធនធានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិឡើយ។

ខ-សមុច្ច័យសាធារណៈនៅមានសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានរូបរាងដូចគ្នាទៅនឹងសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលត្រូវបានស្នើសុំធ្វើការនាំចេញ ។

គ-សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញ មិនមែនជាវត្ថុដែលមានតំលៃខ្ពស់សំរាប់ផ្នែកពិសេសណាមួយនៃការសិក្សាអំពីវិទ្យាសាស្ត្រអតីតកាលឬវិទ្យាសាស្ត្រមនុស្សទូទៅនោះទេ ។ បែបបទនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញនិងប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមិនអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥៥.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញអាជ្ញាប័ណ្ណសំរាប់ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចតទៅ :

-សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានឱ្យដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេស ដែលមានការអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការជីករុករកស្របតាមមាត្រា ៤៤ កថាខ័ណ្ឌទី ២

-សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបញ្ជូនទៅបរទេសសំរាប់មួយរយៈពេល ដើម្បីតាំងពិពរណ៍ឬក្នុងទិសដៅសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ

-សម្បត្តិវប្បធម៌ជាថ្នូរជាមួយសម្បត្តិមកពីសារមន្ទីរឬស្ថាប័នបរទេស

-សម្បត្តិវប្បធម៌នាំចូលស្របច្បាប់មកក្នុងទឹកដីកម្ពុជា

ប៉ុន្តែក្នុងករណីសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចរៀបរាប់ក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ ត្រង់ចំណុចទី២ នៃមាត្រានេះ ការនាំចេញមួយរយៈពេលត្រូវតែគោរពលក្ខខ័ណ្ឌផ្សេងៗ ដើម្បីធានាកុំឱ្យមានការខូចខាតព្រមទាំងការបញ្ជូនមកវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

មាត្រា ៥៦.-

ការប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវឃាត់ទុកនិងរឹបអូសសម្បត្តិ-វប្បធម៌ទាំងនោះ ទុកជាសម្បត្តិសមុច្ច័យសាធារណៈ ។

មាត្រា ៥៧.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចទាមទារយកពាល់សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានការទំនាស់មិនឱ្យនាំចេញដោយសារមានហេតុផលសំខាន់ៗផ្សេងធ្វើឱ្យមានការសង្ស័យថាប៉ុនប៉ងនាំចេញដោយខុសច្បាប់។ សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនេះត្រូវបញ្ចូលជាសម្បត្តិសមុច្ច័យសាធារណៈ ដោយមានការទូទាត់តំលៃតាមការស្រុះស្រួលគ្នា ឬតាមការវាយតំលៃរបស់អ្នកជំនាញការ ។

ផ្នែកទី ១០

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា ៥៨.-

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបាននាំចេញដោយល្មើសនឹងច្បាប់របស់ប្រទេសដើមត្រូវហាមឃាត់ ។ របៀបនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥៩.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ត្រូវឃាត់ទុកនិងដាក់ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។ ឈរលើគោលការណ៍បដិការ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញសេចក្តីសំរេចប្រគល់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះទៅប្រទេសដើមវិញស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនិងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៦០.-

ចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបញ្ជូនសម្បត្តិវប្បធម៌ទៅវិញ គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋដែលទាមទារ។

មាត្រា ៦១.-

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលស្របច្បាប់ ត្រូវតែប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារគយ ។

បង្កាន់ដៃដែលទីចាត់ការគយចេញឱ្យម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជាភស្តុតាងនោះ ត្រូវយកមកបង្ហាញភ្នាក់ងារគយឡើងវិញ នៅពេលត្រូវនាំរបស់នោះចេញសាជាថ្មី ។

ផ្នែកទី ១១

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦២.-

សេចក្តីសំរេចរបស់រាជធានីមានសមត្ថកិច្ចដោយយកច្បាប់នេះជាមូលដ្ឋាន អាចបើកលទ្ធភាពឱ្យតវ៉ាបានចំពោះមុខតុលាការ ។

មាត្រា ៦៣.-

ក-ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ៦ខែ ទៅ ៥ឆ្នាំ ព្រមទាំងពិន័យជាទឹកប្រាក់តាមតម្លៃដែលអ្នកជំនាញបានប៉ាន់ស្មាន ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសដោយចេតនាឬធ្វេសប្រហែសក្នុងប្រការដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ :

-លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រីកពង្រួល បំផ្លែងរូបរាងឬជួសជុលស្ថាបនាឡើងវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ដោយមិនបានជូនដំណឹងជាមុន (មាត្រា ២៩ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

-លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើអោយចាត់ថ្នាក់ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ (មាត្រា ២១ និង ២៨ កថាខ័ណ្ឌទី ២) ។

-ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រីកពង្រួល បំផ្លែងរូបរាងឬជួសជុលដោយគ្មានការអនុញ្ញាតនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើឱ្យចាត់ថ្នាក់ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ(មាត្រា២៣កថាខ័ណ្ឌទី១)៖

-មិនបានរក្សាការពារដោយត្រឹមត្រូវនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយដែលខ្លួនជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ (មាត្រា ២៥ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

-ធ្វើឬប៉ុនប៉ងធ្វើដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាតនូវការងារទាំងឡាយណាដែលច្បាប់តំរូវឱ្យមានការអនុញ្ញាត (មាត្រា ៣១ និង ៤០) ។

-មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវខ្លួនអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣ និង ៤២ ។

-មិនបានប្រកាសអំពីការរកឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ នៅក្នុងអំឡុងពេលសាងសង់និងមិនបានបញ្ឈប់ការងារនោះភ្លាម (មាត្រា ៣៧) ។

-នាំចេញឬប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត(មាត្រា ៥១ និង ៥៦)។

-មិនអនុវត្តតាមល័ក្ខខ័ណ្ឌកំណត់នៃការនាំចេញមួយរយៈ (មាត្រា ៥៥ កថាខ័ណ្ឌទី ២)។

-នាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយខុសច្បាប់ (មាត្រា ៥៨) ។

-មិនបានប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារគយ អំពីការនាំចូលដោយស្របច្បាប់នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ (មាត្រា ៦១ កថាខ័ណ្ឌទី ១) ។

ខ-ជនណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយចេតនាដូចចំណុចរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារពី ២ឆ្នាំដល់ ៥ឆ្នាំនិងពិន័យទ្វេគុណនៃតម្លៃសម្បត្តិវប្បធម៌នោះតាមតំលៃដែលអ្នកជំនាញបានប៉ាន់ស្មាន ។

ក្នុងករណីខ្លះដូចមានចែងក្នុងចំណុច(កនិងខ)ខាងលើនេះ ទោសនេះគ្រាន់តែជាប់ពន្ធនាគារឬគ្រាន់តែបង់ប្រាក់ពិន័យ ។

មាត្រា ៦៤.-

ទុកបំរុងនៅដែលនូវបទល្មើសពីទោសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៣ ពិរុទ្ធភាពដែលបញ្ញត្តិក្នុង មាត្រា ២១ , ២២ , ៣៥ , ៤៩ , ៥៦ , និង ៥៩ ត្រូវតម្កល់ទុកដដែល ។

មាត្រា ៦៥.-

បទល្មើសទាំងឡាយត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជាពិសេសភ្នាក់ងារគយដែលបានធ្វើសម្បថព្រមទាំងដោយមន្ត្រីអភិរក្ស និងបុគ្គលិកដទៃទៀតនៃសារមន្ទីរសាធារណៈ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងនិងបានធ្វើសម្បថចំពោះការងារនេះ។

ជំពូកទី ៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៦៦.-

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ៦៧.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦

នរោត្តម សីហនុ

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២

នរោត្តម រណឫទ្ធិ ហ៊ុន សែន

បានបង្គំទូលថ្វាយនិងជំរាបជូន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី១និងទី២
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការ
វប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ រៀបចំ
ទឹកដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់

វណ្ណ មូលីវណ្ណ